

[Axel Kristensen.]

ikke laves. Det er, ligesom man ikke kan frigøre sig for fortidens tankegang og tilstande, og det er det, der skaber alle de misforståelser, der råder. Jeg understreger igen, at jeg siger ikke, det bliver let, eller at dansk landbrug får alting foræret straks. Jeg tror ikke, der bliver ændret noget i Romtraktaten hverken for Englands eller for vor skyld; det vil man ikke, man vil ikke have ødelagt det, der er bygget rigtigt op, for at få flere medlemmer med. Man vil gerne have flere medlemmer, men ikke ødelægge det rigtige for at få dem. Det afgørende ved de forhandlinger, der måske kan føre til et resultat, er at få aftaler, der sikrer os en sådan stilling, at dansk landbrug går ud af overgangstiden med et produktionsapparat i orden, med sin dygtighed i orden, med konkurrenceevnen i orden, således at vi, når den større indbyrdes frihed kommer til stede, kan hævde os og klare os. Jeg er ikke bange for, at dansk landbrug ikke skulle klare sig.

At der skal være bevægelighed for arbejdskraften, er da en selvfølge, det er nødvendigt. Jeg er ikke ældre end det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, og jeg kan huske, at det var således, at arbejdere i Europa kunne rejse, hvor de ville. De rejste ikke i stride strømme og skiftede nationalitet. I Belgien og Holland er der f. eks. en lønforinkel, idet lønnen er ca. 40 pct. højere i Belgien end i Holland. De folk, der bor på begge sider af grænsen, er flamlændere og har samme sprog; der sker ikke nogen folkevandring dér. Hvad skulle folk vælge herop for, hvis der var arbejdsløshed? Hvorfor skulle jeg hellere antage en italiener, hvis jeg til samme løn kunne få en dansker, der kan sproget? Der er ikke grund til hele denne ængstelse.

Man taler om, at det nordiske samarbejde kunne lide skade. Ja men forstår man da ikke, at når dette samarbejde faktisk mislykkedes, er det, fordi de tre nordiske lande ikke har fælles økonomiske og erhvervs-mæssige interesser. Det er det, der er grundlaget for alle de ting, der nu sker. Derfor kunne ingenting lykkes, derfor tog det lange, lange tider at forhandle om den nordiske toldunion. Men der sker en ændring i det øjeblik, vi alle tre bliver medlemmer af de seks landes marked, og det

bliver vi jo, for når England ikke kan tåle at stå udenfor, kan Sverige heller ikke. Sverige vil ikke kunne leve uden det store marked. Hvordan tror man at svensk papirindustri kan leve uden det store marked? Det lader sig ikke gøre. De kan ville det nødtigt eller gerne, men det sker under en eller anden form. Man kan kalde det associering, eller hvad man vil, jeg ved ikke, om de seks landes marked vil tillade det, om de accepterer en associering med en europæisk stat som Sverige, men det får være ligegyldigt. Den dag, da fri handel, fri bevægelighed af penge mellem Danmark, Norge og Sverige finder sted, er disse interessemodsætninger slettet, så er kulturfællesskabet det væsentlige, og så vil fællesskabet i de skandinaviske lande for alvor kunne blomstre op. Så er de kunstige økonomiske skel, som har hindret muligheden for en samling, borte. Jeg gentager, at man ustandseligt bedømmer disse ting ud fra det, der var, i stedet for ud fra det, der kommer, og derfor bedømmer man dem forkert.

Endelig vil jeg sige om det kulturelle, at for mig er der ikke nogen modsætning mellem dansk og fransk eller dansk og engelsk kultur. Europa har et fælles kulturgrundlag, det er den kristne opfattelse af mennesket som et væsen, der skal være frit til at vælge mellem godt og ondt, mellem rigtigt og forkert, og som derfor lever under ansvar og med et betydeligt ansvar for sin næste. Dette er hele den hvide mands kultur; så ringe vi end er selv, alle vi, der sidder her, og alle mennesker, så er den alligevel bygget derpå. Spørgsmålet er, om denne kultur skal sejre. Tro ikke, man kan lave folkestyre i verden uden denne. Et flertalsdiktatur, der ikke bygger på respekten for næstens frihed og ret, er værdiløst. Det, at et flertal mishandler et mindretal, er ikke bedre, end at et mindretal mishandler et flertal. Et sådant folkestyre ville mislykkes, fordi forudsætningen for et folkestyre er vor opfattelse af mennesket. Skal denne sejre, må Vesteuropa, Amerika og de øvrige hvide lande blive rige. Vi bliver kun rige med store markeder, og vor kultur lever og sejrer kun i den verden, hvor vi er et lille mindretal, hvis vi skaber de store markeder og de store rigdomme, som giver disse muligheder.